

Віктор Шніп

ГОРАД УТОПІЯ

Менск
Друкарня К. Пяントкоўскага
1990

X

Мне век ісьці ў высокую зару,
І не дайсыці мне да зары ніколі.
Я з травамі шчасльівымі згару,
Каб асьвяціць няпрайдзенае поле.

АД РЭДАКЦЫИ

Зямляк, не съпяшайся, прытні хаду і адкажы, будзь ласка, на пытаньне— ты любіш вандраваць? Так? Тады прапаную табе падарожжа, але не за край съвету, а ў самы звычайны горад Утопію. Ты зъдзіўлены—такое бывае толькі ў казках ды снах? Не. Прачытай гэтую кніжку—і ты ўбачыш гэты горад горад, дзе пакуль што жыве ў сэрцах і душах чалавечых фантастычная Ўтопія зь яе назьдзейсненымі спадзяваньнямі. Яна пануе над чалавекам, усмоктвае ў яго кроў, пранікае ў сэрца, зъдзеквае ў яго, забірае з душы самае каштоўнае, пакідаючы брыдолу.

Ты пройдзэш ходзішчамі завулкаў і вуліц. Ты ўбачыш змораных, змучаных, злосных людзей, што выхаваныя ў гэтым горадзе; можа, сустрэнеш знаёмых, можа, у цёмным брудным завулку знайдзеш згублене некім сумленыне. Удыхні паветра гэтага горада. Не адварочвайся ад малюнкаў, якія ўбачыш, ад лёзунгаў, якія прачытаеш,— іх рабі ўтапісты. Дарэчы, вось і яны самі. Якія ў іх тлустыя, задаволеные твары! Акрамя таго, ты ўбачыш мінуўшчыну гэтага некалі багатага і слайнага горада, дакладней, пачуеш водгаласце яе, што спаквалая заціхае ў зруйнаваных съвятынях, на развалинах-крушнях. Ты ўбачыш гэты горад чорным ды шэрым. Чорным—ад пылу, дыму й каласіру, шэрым—ад твараў людзей.

Не палохайся, дружка. Ты можаш пазбавіць іх жудасыці, хлусыні, дзікунства. Можаш зрабіць, каб на съвеце не было гарадоў Утопій, каб засталіся яны толькі ў жахлівых казках. Галоўнае—узяць вялізную мяцёлку ды выграбіці з усіх куткоў усё ўтапічнае съмецыце. Пабачыш—атрымаецца, каб я з гэтага месца не сышоў.

Аўтар піша пра горад Утопію дзе з гумарам, дзе сур'ёзна. У вершах—жыццё людзей, якое ён убачыў і выкладаў на паперы. У вершах—ня толькі адчай ды нязгода, але й выклік гэтаму Гораду, заклік пазбавіцца дзікае, ганебнае мроі.

Урэшце, хадзем у Горад!

ГОРАД УТОПІЯ

трыпціх

I

на пляцах волі воляй і не пахне
на пляцах Утопії помнікі ўтапістам
дамы і турмы перанаселены
і смецце і гроши д'яблавы
сцягі як анучы нямытыя
вісяць на дамах Утопії
і зредку вароны галодныя
садзяцца на іх і гарланяць
гарланяць пра тое што думаюць
а людзі чытаюць газеты
дзе чорнай фарбай напісана
пра светлае заўтра Утопії
а светлае заўтра на могілках
магілы капае глыбокія
і ставіць слупы мармуровыя
а я іду па прашпекце Утопії
нібы калідорам турэмным
дамы як камеры на замках
сцерагуцца міліцьянтамі
машыны жукамі бяскрылымі
шныруюць аж дым да нябёс
а ў маёй кішэні білет Утопії
а ў маёй руцэ торба
што кацілася з высокага горба
і былі ў гэтай торбе
хлеб ды пшаніца
і не хацеў я ні з кім дзяліцца
ды без мяне ўсё раздзялілі
і цяпер іду з пустой торбай
як з біркай на якой напісана
што я жыхар Утопії
заходжу ў гастрономы як у Той Свет
дзе кожны тавар ведае сваю скрыню
заходжу ў кнігарні дзе кнігі ўтапістаў
кнігі якіх нават мышы не чапаюць

стаяць на пыльных паліцах
як у чарзе на Страшы Суд
заходжу ў Храмы дзе сярод веरнікаў
ходзяць Вуши Утопії
заходжу ў паркі культуры
дзе сярод смецця сядзяць і стаяць
каменныя чужынцы ўтапісты
іду па прашпекце Утопії
і куды ні зайду ўтапія
і куды ні зазірну ўтапія
і што ні прачытаю ўтапія

II

ці анёлак ці Бог яго ведае хто
ляцеў па-наднатоўпам
а-а-а паразіналіся на трывбунах
у-у-у завыўнатоўп
міліцыянты праглынулі свісткі
і толькі п'яніцы гарланілі ура
а мы з табой маўчалі
але маўчалі так як маўчыць бомба
анёлак ці Бог яго ведае хто
ляцеў і смяяўся
і ад яго смеху абсыпалася шкло з партрэтаў
зываліся замкі са складаў і турмаў
lopаліся як мыльныя пухіры
галавастыя бюсты герояў ўтапістаў
уставалі з магіл нявінныя
абалваненія пад адзін капыл салдаты
надумаліся стралаць па анёлку
ці Бог яго ведае па кім
і стралаля і траплялі ўнатоўп
а над горадам ляцеў анёлак
ці Бог яго ведае хто
і толькі п'яніцы гарланілі ўра

III

і выйшаў на вуліцу Не Такі Як Усе
і сказаў тое што думае

і сабраўся натоўп
і стаў слухаць-гадаць
а што гэта ён гаворыць
не так як усе
і на якой гэта мове
і ад яго слоў
стаў рассыпацца горад Утопія
у абалываненых пад адзін капыл салдат
з'явіліся не абалваненныя думкі
на сценах горада з'явіліся новыя плакаты
у магазінах знікла тое што і было
а чарты у сваім залатым пекле
сядзяць ля поўных катлоў
а анёлы лятаюць у небе
сярод светлых душ
а на прашпекце Утопіі
з'явіліся людзі
з'явіліся людзі
30.03.—3.04.1990

х х х

У нашым грамадстве не будзеш без працы—
Хто дачу будзе, хто—сацыялізм.
Стаяць, як праклятыя, бюсты на пляцах,
А горад хварэ на алкагалізм.

І пляшкі па горадзе пенсіянеры
Збіраюць, каб хлеба кавалак купіць.
Усім на той свет ім адчынены дзвёры,
Рыпучыя дзвёры раённых балніц.

Дымяцца, як пекла жывое, заводы,
Па горадзе смецце ганяюць вятры.
І рай абяцаюць нам слугі народа.
Няўжо яны вечна нас будуць дурыць?

Пара б і за разум, браточки, нам брацца,
Бо сёння ўжо мала клясці сталінізм...
У нашым грамадстве не будзеш без працы—

Хто замак руйнует, хто—сацыялізм.
31.08.1989

х х х

А ў гэтым горадзе, відаць, жывуць адны вар'яты,
Якім на тое, што ты талент—напляваць.
Калі б ты за мяжою жыў, ты б стаў багатым
І ездзіў бы у Афрыку адпачываць.

Нібы ў турме, ў падвалчыку карціны
Малюеш і, нібы атруту, п'еш віно.
Глядзяць на свет з карцін прыгожыя жанчыны,
Якія, як і грошы, тут былі даўно.

Сябры твае бяздарныя пралезлі ў людзі,
Малюочы партрэты рознай свалаты.
Нядайна пачаплялі крыжыкі на грудзі,
З сябе ствараючы пакутнікаў святых.

Гады прайшлі, як ля вакна чужыя цені,
Пакінулі самоту, невыказны жах,
Боль за Айчыну, за сяброў, што на каленях
Прасілі ў д'ябла славы, гінулі ў грашах.

...Ты зноў, вярнуўшыся ў падвал смярдзючы з крамы,
Як Богу, молішся праклятаму віну,
І ходзяць ля дзвярэй ракормленыя Хамы,
Што ведаюць карцінам і жыццю цану.

ЛЯ РЭСТАРАНА

Светла і тлумна на вуліцы чорнай.
Ля рэстарана машыны стаяць.
Дзе прастытуткі, нібыта вароны,
На рэстаран, як на шчасце, глядзяць.

А ў рэстаране сядзяць інастранцы
І абдымаюць савецкіх жанчын.

А інастранцы такія ж засранцы,
Як і савецкія,-- усе, як адзін.

Толькі вось грошы і транты не тыя.
Дзве прастытуткі чакаюць любоў.
Сёння прыгожыя і маладыя,
Заўтра ссівелыя і без зубоў.

Нехта ж падыйдзе і купіць за грошы
Брудную ласку, любоў без жуды.
Будзе ён гідкі і будзе харошы,
Будзе жанаты, на нач—халасты.

Цёмна і ціха на вуліцы чорнай,
Ля рэстарана машыны стаяць...
Дзве прастытуткі, нібыта вароны,
За інастранцамі ўдалеч ляціць.

ЯЎРЭЙ МОЙША

У старой зачуханай кватэры
Жыў стары, як гэты свет, яўрэй.
Хлеб яму насілі піянеры,
Ён пай ю гарбатаю дзяцей.

І глядзеў бясконца тэлевіzar,
Слухаў “галасы” чужых дзяржаў.
І штодня чакаў на выезд візу,
Залаты гадзіннік зберагаў.

І яўрэя лаялі суседзі
За жаданне выехаць і жыць:
--Ты гляді, ў Амерыку паедзе
Гэты распракляты лысы жыд...

Не злаваў ён на людзей ніколі,
Ім за ўсё дурное—дараваў.
Што ўзяць з іх, не ведаючых волі!
Ды і сам ён волі не спазнаў.

Дачакаўся ён усё-ткі візы,
І, душы жадаючы прастор,
Ён прадаў суседцы тэлевізар
І цяжкі прапылены кавёр.

І за ўсе заробленыя грошы
У Амерыку купіў білет.
І зладзей украў білет у Мойшы,
І пакінуў Мойша гэты свет.

І яго яўрэі пахавалі
На засмечаных кладах чужых.
І суседзі доўга ўспаміналі
Пра яўрэя, што бяскрыўдна жыў.

Пасялі новага суседа,
Кэдэбіста—хлопец малады.
І замоўк навечна пад паркетам
Схованы гадзіннік залаты.

А зладзей сустрэў мяне ў цямнечы,
За паўлітра мне білет прадаў,
Хоць і мог мне нож загнаць у плечы,
Каб начамі, дурань, не гуляў.

І цяпер з украдзеным білетам
Я сяджу, вясковец халасты.
І нікуды век я не паеду,
Бо мне візу браць няма куды.

х х х

Я-- вораг, я-- воран бяскрылы
Аслепла навокал гляджу.
Іду па забытых магілах,
Нібыта па пласе хаджу.

Не будзе мне век даравання,
Я славіў бярлогі маны.
З магілы званар не устане,

Не ўздымуцца ў неба званы.

Я-- вораг, я-- воран бяскрылы,
Мне бачна магіла мая.
Мяне аддураляся сілы,
Мяне цалавала змяя.

Хоць быць мне дазволена смелым,
Ды брат мой ідзе на мяне,
За бела-чырвона-белы
Мяне, як пачвару, кляне.

Я ўчора з'явіўся на свеце,
І ў гэтym—мая ўся віна.
Я—вораг, я—воран, я—вецер,
Я—Храма жывая сцяна...

У СКЛЯПЕННІ

Жывуць у скляпені бяспраўныя людзі,
Як прывіды ранкам выходзяць на свет.
І па-гаспадарску ля сметнікаў блудзяць,
Шукаючы пляшкі пустыя ў траве.

Гавораць з варонамі і галубамі,
Шкадуюць бяздомных сабак і катоў.
Ля іх мы праходзім паважна панамі,
У іх мы не бачым сясцёр і братоў.

Мы маём пасады, мы маём кватэры,
Мы члены саюзаў, нам жыць і спываць.
У прыклад нас ставяць дурным піянераам,
Хоць тым піянераам на нас напляваць.

Бяспраўныя людзі, бяздомныя людзі
Адходзяць маўкліва штодня на клады.
Мы гінем таксама у блудзе, у брудзе,
Бяздарна іграем савецкіх святых.

І бюсты герояў валяюцца ў травах...

Жывём у скляпені ў бязбожнай начы...
Мы волі жадаєм, і наша дзяржава
Трымае ща бог яго знае на чым.

У БУФЕЦЕ АЎТАСТАНЦЫ

Тут няма сяброў маіх харошых.
Я стаю адзін, як ідыёт.
Раздарыў дзяўчатаам з п'яну грошы,
П'ю цяпер, як трэзвеннік, кампот.

Абгрызу, нібы бабёр, аловак,
Напішу, мо ўспомняць пра мяне:
“Тут быў Віця, хлопец безграшовы,
Бачыў ён вас, гады, у труне!”

І пайду, забыўшыся пра смагу,
Грэшны і пакуль што—малады...
І мо ў першай я канаве злягу
І памру ад лютае жуды.

1988

У ЧАС ЗЯЛЁНАГА ДАЖДЖУ

--Над горадам лятаюць парасоны.—
Сказаў паэт і заліся смехам
Усё, што мела вусны і раты.
А Слых сядзеў, як клоп, увесь чырвоны.
Ён зразумеў, што тут запахла грэхам,
Што тут пачатак буры і бяды.
Сягоння смех, а заўтра—барыкады,
Падзел зямлі, падзел карыт і славы,
А там глядзі і прыдзе сам Капец.
Ды што рабіць? Не даць натоўпу рады.
І хто ім даў паэта слухаць права?
Паэту на вяроўцы час хрыпець...
А даждж ішоў і быў той даждж зялёны.
Смяяліся разумныя і дурні,
Чытаў паэт і Слых яго трываў.

--Над горадам лятаюць парасоны,
Над горадам лятаюць прыгажуні,
Над горадам ляпіць стары трамвай...
18.04.1989

АДЗІНОКІ

Ён ля акна смакуе каву
І слухае замежны рок.
Дзяўчаты ходзяць, быццам павы,
І п'юць каняк, нібыта сок.
Кароткія, як нач, спадніцы
Букетамі спякотных ног
Яго чаруюць. Дым клубіцца
Ад цыгарэт і ён, як бог,
Глядзіць на ўсіх, хаця ў кішэні
Няма й ламанага граша.
Якія спелыя калені,
Ажно заходзіцца душа!
У джынсах цёртых кавалёры
Бяруць за таліі дзяўчат,
Вядуць, вясёлыя, за дзвёры,
І не вяртаюцца назад.
А ён сядзіць, смакуе каву,
Як вусны прыгажуць начных.
І марыць, як заўжды, пра славу
І гэты свет кляне услых.
...Дакурыць моўчкі цыгарэту
І цяжка, стомленая ўздыхне:
--Ізноў адзін дамоў паеду...
І д'ябла ўбачыць у акне.

x x x

І трэснулі сцены ў кватэрах,
Чарнеюць у трэшчынах краты.
Маўклівыя пенсіянёры
Завылі, нібыта вар'яты.

Заплакалі дзеці ад жаху,
Мужчыны ад суму занылі.
А чэрці гарцуоць па даху—
Іх з пекла на волю пусцілі.

І толькі паэт непрызнаны
На жахі зірнуў, як на будзенъ,
Сказаў, пляшкі зносячы ў ванну:
--Яшчэ, брат, не тое ў нас будзе!

Паэт зачыніўся у ваннай,
І выпіў апошнюю пляшку
За вочы сляпыя прызнаных,
За музу—п'яную манашку.

А сцены трашчэлі ў кватэрах,
На вокнах чарнеліся краты.
І ў Бога надумалі веरыць
Хто божай спагады не варты.

БАЗАРНАЯ ІДЫЛІЯ

Фарцоўшчыкі фарцуоць
Направа і налева.
Жанчыны іх цалуюць—
Пасцеляў каралевы.
Вы не шкадуйце грошай,
Грашовыя дурылы.
Ніхто тут не паможа
Узяць з рання “чарніла”.
Хутчэй купляйце шмоткі
Пакуль не дарагія.
Для прыгажунь калготкі
У сумцы ёсць любая.
Мо трэба цыгарэты,
Замежная рызіна?
Купляйце пісталеты
У залатых грузінаў!
З парфумаю цыганкі
Хапаюць за кішэні.

Мо трэба вам каханка,--
Гарачыя калені?
Сукенкі, шапкі, боты,
Трусы і панталоны
Купляйце, абармоты,
А то ўядзём талоны!
Крычаць, гандлююць людзі,
Мяшкі нясуць з грашамі.
І б'юць сябе у грудзі,
Што ўсё рабіі самі.

...А я прадаў бы вершы,
Калі б іх тут купілі.
І ў бары самым лепшым
Мне б каву заварылі.

У ЦДЛе

Хаджу, як цень, па ЦДЛе
Між геніяй і графаманаў.
У дыме губіцца нядзеля
Пад звон капек і стаканаў.

Чаго тут толькі не бывала!
Якіх гамораў і садомаў!
Каго тут толькі не ўздымалі!
Як ні тапталі тут вядомых!

Тут піў Рубцоў з літінстытута,
Тут сам Высоцкі кляў нядолю.
І ўсе паілі прастытурак,
Якіх не напаіць ніколі.

Сядзіць багіняю яўрэйка,
Як талент, прадае білеты.
А мне назад дае капейкі--
Не бачыць у ва мне паэта.

Нібыта класік, вып'ю кавы,
І закуру для форсу “Прыму”.

Як дыму, тут хапае славы,
Як графаманаў—поўна дыму.

Іконамі вісяць партрэты.
Адзін другога разумнейшы,
Шумяць савецкія паэты,
Але ўсё ж Пушкін—найслаўнейшы.

У дыме губіцца нядзеля.
Звіняць капейкі і стаканы.
Прарокамі у ЦДЛЕ
І геній, і графаманы.

Масква, 1987 г.

КАМУНАЛКА

Хто сказаў: тут жыць мы рады—
Той, напэўна, ідыёт.
Развалюха наша хата
І такі ж у ёй народ.

Тут і п'яніца пракляты,
Наркаман тут і вар'ят.
Прастытушка п'е гарбату
І міргае ўсім падрад.

На стале гарой талеркі—
Мухам праста любата.
Дзве глухіх пенсіянеркі
Вучаць мудрасцям каты.

У чарзе да прыбіральні
Прастайш не пяць хвілін.
На пліце насаты чайнік
Нос задзёр, нібы грузін.

Паразвшана бялізна,
Правадоў, як павуты.
У закутку дзядзька цісне
Самагонку з бармуты.

А падлога, як зямліца—
Хутка вырасце трава.
За акном гудзе сталіца,
Ну а ў хаце—галава.

Пад сталом пустая сумка
Рот разявіла і спіць...
Нехта скажа: “То прыдумка!
За яе пара садзіцы!”

У адказ—адно што плюнуць.
Ды цярплівы ў нас народ.
Будавалі дом-камуну,
Выйшла ўсё наадварот.

6.05.89

У РАЁННЫМ ЦЭНТРЫ БЕЛАРУСІ

У раённым цэнтры Беларусі
Ён жыве ў захарканым гатэлі.
П'янай прыбіральшчыцы Марусі
Дзякуе за цеплыню ў пасцелі.

І яна яму нясе гарбату
І пустыя пляшкі прыбірае.
Не пражышь ёй на адну зарплату,
А заробкаў тут штоноч хапае.

А каханак тоўсты, непрыгожы.
Ён, як жаба, холадна цалуе.
Дзякуй богу, што хоць мае грошы
І за працу грошай не шкадуе.

Ён цяпер сядзіць на ложку, курыць
І газету стомлена чытае,
Думае: “Яна ж мяне абдурьшь,
Добра, хоць адно, што маладая...”

Сёrbae гарачую гарбату,
Апякае згрызеныя губы.

А Маруся побач круціць задам
І гудзіць, нібы аса: "Мой любы..."

Ну а любы шумна уздыхае
І глядзіць, як д'ябал, на жанчыну,
І яму здаецца: ён кахае
Больш Марусю, чым сваю машыну.

I, папіўшы горкае гарбаты,
Ён па справах выедзе з гатэля.
I Маруся скажа: "Чорт пузаты,
Хоць бы за сабой заслаў пасцелю..."

I закурыць з форсам цыгарэту,
I дап'е канъяк з прыгожай пляшкі,
I смяццё загорне у газету,
I рукой сабе пагладзіць ляжкі...

x x x

БОГ

Анёлы Анёлы Анёлы Анёлы
бела бела бела бела
чырвона чырвона чырвона чырвона
белы белы белы белы
людзі людзі людзі людзі людзі
БЕЛАРУСЬ
храмы храмы храмы храмы храмы
ХРАМ
храмы храмы храмы храмы храмы
дарогі дарогі дарогі дарогі дарогі
людзі людзі людзі людзі людзі
іуды іуды іуды іуды
рай пекла
ВЕЧНАСЦЬ

МОГІЛКІ

крайни крайни крайни крайни
камяні камяні камяні камяні

пад імі косці косці косці
беларусаў палякаў яўрэяў рускіх беларусаў
беларусаў беларусаў беларусаў беларусаў
чарнене чарнене чарнене чарнене
сярод могілак цень Іуды
Іуды Іуды Іуды Іуды
святлее святлее святлее святлее
сярод могілак цень Хрыста
і гараша на магілах свечкі
свечкі свечкі свечкі свечкі
Іуда хаваецца ў цемру цемру цемру
Хрыстос ідзе да святла святла святла
і паміж імі косці косці косці
беларусаў палякаў яўрэяў рускіх беларусаў
беларусаў беларусаў беларусаў беларусаў

ПАРТРЭТ

Ці то вечнасць, ці то вечар за сцяною
Паўтарае : “Ну які бязбожны свет...”
Мой пакой заліты мёртвай цеплынёю,
На сцяне аблезлай, як акно, партрэт.

Сяяг Пагоні крыўскай бачны на партрэце,
Рыцар Караткевіч, наш гаротны лёс.
А з партрэта вее, нібы з неба, вецер,
Аж па спіне ходзіць студзеніскі мароз.

І чуваець з партрэта вольны роў турыйны,
Звон падкоў грымотны, лязганне мячоў...
Ёсьць каму і сёння бараніць Айчыну,
І Айчына верыць у сваіх сыноў.

А сусед вушасты спаць не можа начай,
Лаіць, як прапойцу, кожны дзень мянене.
На партрэт, як зойдзе, злосна косіць вочы:
--Што пад ім хаваеш, злыдзене, на сцяне?

Я, каб не давесці да труны суседа,
Зняў партрэт са сценкі. На маіх вачах

Хлынула бясконцасць зорнага сусвету,
Змыла сцен турэмнасць і суседаў прах.

ЖАНЧЫНА

па вуліцах ходзіць жанчына
у яе руках тоўсты сыштак
куды яна нешта запісвае
п'яніца думае—лічыць п'яніц
барадаты думае—лічыць барадатых
лысы думае—лічыць лысых
руды думае—лічыцьrudых
кожны думае—лічыць яго
і амаль кожны думае
што гэта нейкая вар'ятка

а жанчына ідзе па вуліцы
размаўляе з Богам і запісвае
сваю размову
9.01.89

КАЗКА ПРА ЗАЛАТЫ ЗЛІТАК

Па шэрых вуліцах сталіцы
Каціўся злітак залаты.
Вішчэлі дзіка маладзіцы:
--Куды ён коціцца, куды?!

За ім спяшаліся мужчыны
У торбах несучы віно.
І павылазілі з машынаў
Усе, хто не хадзіў даўно.

Цыганкі з дзётварой мурзатай
Бягучых лаялі услыхі.
Фуражкі скінуўшы, салдаты
Неадставалі ад усіх.

І іншаземцы беглі смела,

І прастыуткі, і дзялкі.
І на мяtle Яга ляцела,
Сабакі вылі, як ваўкі.

І вершы кінуўшы, паэты
Таксама беглі,— хто як мог.
І пыл падняўся па-над светам,
Ажно закашляўся пан Бог.

Святыя паўцякалі з раю,
А з пекла грэшнікі ўцяклі.
І не было канца і краю
Пагоні дзікай на зямлі.

А злітак залаты каціўся,
І д'ябал гучна рагатаў.
Аб камень злітак той разбіўся
І кучаю брыдоты стаў.

х х х

Ізноў самота незямная
З душы выкрадвае свято.
На сподку свечка дагарае,
Нібы надзея на цяпло.

Сцюдзёны вецер б'еца ў шыбы
І дождж змывае з траў смяццё.
Нібы лятаючыя рыбы,
Лятае ля акна лісцё.

І змрокам поўніцца кватэра,
І цені праз душу плывуць.
І кветкі на старых шпалерах
Зашавяліся, цвітуць.

А дождж штохвілі ўсё мацнене
І вецер рве з бяроз лісцё.
І плача свечка—разумее—
Кароткае ў агня жыццё.

І вольны я і невясёлы
На свет гляджу, як на ваду.
І на свято лятуць анёлы,
І д'яблы ў цемнату лятуць.

АПАКАЛІПСІС

І людзі не спалі ў чарнюткіх дамах,
І свечкі палілі, шукаючы Бога.
І спаў з прастыуткай п'янучы манах,
І снілася ў рай яму доля-дарога.

Разбураных храмаў каменне і пыл
Ляцелі ў сусвет, як у чорную яму.
І выйшлі прарокі з забытых магіл,
І смерць напрарочылі вечнаму Хаму.

І трэснула глеба, нібыта труна,
І трэснула неба, як шкло на іконе.
Свой край прадавалі за пляшку віна
Пачварныя людзі, што ў цемры палоне.

А грошы, як смецце, засыпалі дол,
І плямамі кроў на грашах чырванела...
Ад слёзных вачэй адварнуўся анёл,
І божая кара з нябёсаў зляцела.

18.11.1989

© Інтэрнэт-версія: Камунікат.org, 2011 год

© PDF: Камунікат.org, 2011 год

ЗМЕСТ

Мне век ісці...
Ад рэдакцыі
Горад Утопія
У нашым грамадстве не будзеш без працы – ...
А ў гэтым горадзе відаць жывуць адны вар'яты...
Ля рэстараана
Яўрэй Мойша
Я – вораг я – воран бяскрылы...
У скляпенні
У буфеце аўтастанцыі
У час зялёнага дажджку
Адзінокі
І трэнснулі сцэны ў кватэрах...
Базарная ідылія
У ЦДЛе
Камуналка
У раённым цэнтры Беларусі
БОГ
Могілкі
Парэрэт
Жанчына
Казка пра залаты злітак
Апакаліпсіс
Ізноў самота незямная...

© Інтэрнэт-версія: Камунікат.org, 2011 год

© PDF: Камунікат.org, 2011 год